

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

“ЕКОНОМІКА ПРАЦІ
(ГАЛУЗЕВА)”

(для бакалаврів)

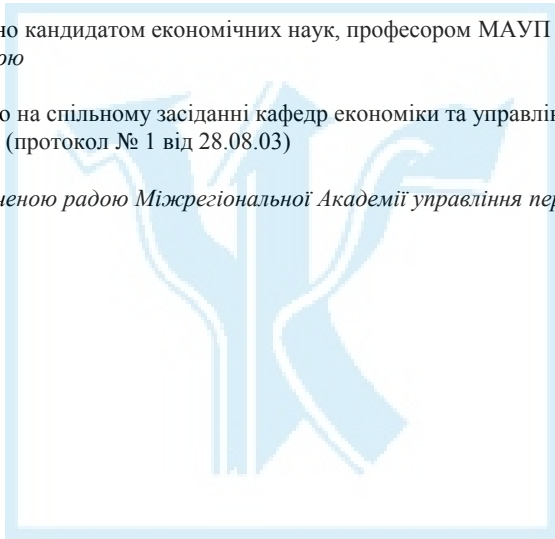
МАУП

Київ 2004

Підготовлено кандидатом економічних наук, професором МАУП
А. В. Калиною

Затверджено на спільному засіданні кафедр економіки та управління
персоналом (протокол № 1 від 28.08.03)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Калина А. В. Навчальна програма дисципліни “Економіка праці (галузева)”
(для бакалаврів). — К.: МАУП, 2004. — 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Економіка праці (галузева)”, вказівки до виконання контрольної роботи, питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2004

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення дисципліни “Економіка праці (галузева)” підготовлена для студентів спеціальності “Менеджмент організацій” з метою розширення їх знань у галузі економіки праці. Дисципліна “Економіка праці (галузева)” викладається після “Економіки праці” — фундаментальної дисципліни підготовки бакалаврів напрямку “Економіка і підприємництво”.

Зазвичай курс “Економіка праці (галузева)” викладається у профільних вищих закладах освіти і тоді програма включає базові теми з економіки праці і такі, що відбивають специфіку певної галузі (хімічної, харчової, енергетичної, будівельної, транспортної промисловості тощо).

Мета вивчення пропонованої дисципліни — опанувати теоретико-методологічні та соціально-економічні основи трудових відносин у розрізі окремих галузей і сфер економіки, сформувати цілісний світогляд щодо взаємозв'язку економічних процесів у суспільстві. З огляду на це вивчення дисципліни починається з ознайомлення із системою галузей економіки.

Основні завдання дисципліни:

- ознайомити студентів зі структурою економіки країни, системою класифікації галузей економіки;
- навчити студентів аналізувати, детально вивчати і працювати з нормативними документами, що є суто специфічними в кожній галузі економіки;
- виробити у студентів практичні навички використання здобутих знань для вирішення спеціальних проблем управління працею на макро-, мезо- і мікрорівнях;
- розвинути у студентів почуття відповідальності за зібраний і підготовлений матеріал, що відбиває специфічність і особливість трудових відносин у тій чи іншій галузі економіки;
- сприяти формуванню у студентів світогляду щодо взаємозв'язку процесів, які відбуваються в суспільстві, і впливу на них управлінських рішень, пов'язаних з діяльністю персоналу.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ЕКОНОМІКА ПРАЦІ (ГАЛУЗЕВА)”

№ пор.	Назва теми
1	Національна економіка. Система галузей господарства країни, принципи їх класифікації
2	Види класифікації галузей, їх особливості і призначення
3	Поняття структури економіки. Галузеві та міжгалузеві зв'язки. Структурні перетворення економіки в період її трансформації
4	Особливості організації праці в галузях економіки
5	Основні принципи і галузева специфіка нормування праці
6	Організація оплати праці в галузях і сферах економіки
7	Оплата праці державних службовців і народних депутатів
8	Особливості оплати праці в недержавному секторі економіки
9	Система участі у прибутку
10	Особливості планування трудомісткості та чисельності працівників у галузях економіки
11	Планування продуктивності праці
12	Планування витрат на робочу силу в галузях економіки

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“ЕКОНОМІКА ПРАЦІ (ГАЛУЗЕВА)”

Тема 1. Національна економіка. Система галузей господарства країни, принципи їх класифікації

Економіка держави як система. Сутність національної економіки і умови її формування. Економічні одиниці національної економіки. Поділ праці на два типи. Види економічної діяльності. Поняття “галузь”. Основні принципи класифікації галузей. Класифікація галузей національної економіки.

Література [12; 16; 17; 32; 39]

Тема 2. Види класифікації галузей, їх особливості і призначення

Загальний класифікатор галузей і його структура. Класифікація галузей за різними характеристиками (використанням ресурсів, видами ді-

яльності, належністю до сектора економіки). Особливості галузей матеріального виробництва. Характеристика провідних галузей промисловості. Сфера нематеріального виробництва: складові, їх особливості та специфічність. Динаміка структури валового внутрішнього продукту за останні п'ять років і внесок галузей економіки в загальний результат. Зарубіжний досвід класифікації галузей економіки.

Література [17; 29; 32; 39]

Тема 3. Поняття структури економіки. Галузеві та міжгалузеві зв'язки. Структурні перетворення економіки в період її трансформації

Взаємозв'язки і взаємозалежність окремих частин, секторів, галузей економіки. Багатоаспектність поняття “галузева структура”. Міжгалузеві комплекси і критерії їх оптимальності. Різновиди структури економіки (галузева, соціально-економічна, організаційно-економічна, територіальна). Основні напрямки формування ринкової економіки (роздержавлення та приватизація, демонополізація економіки, перебудова її організаційних структур). Динаміка галузей економіки, основні види структурних співвідношень на макрорівні (відтворювальні, галузеві, територіальні). Тенденції змін макропропорцій між секторами економіки. Галузеві пропорції між міжгалузевими комплексами, а також галузями, що виробляють ресурси, і тими, що їх переробляють. Структурні зрушення в економіці та структурна політика.

Література [17; 29; 32; 39]

Тема 4. Особливості організації праці в галузях економіки

Поняття організації праці, характер і зміст праці в сучасному виробництві. Основні напрямки організації праці. Суть і значення процесів суспільного поділу та кооперації праці, їх взаємозв'язок і взаємозалежність. Організація і обслуговування робочих місць. Поняття робочого місця і робочої зони. Класифікація робочих місць і її специфіка в галузях економіки.

Особливості організації робочих місць працівників та їх планування в різних типах виробництва. Спеціалізація й оснащення робочих місць. Особливості організації робочих місць інженерно-технічного персоналу. Основні напрямки підготовки і підвищення кваліфікації персоналу.

Значення й ефективність типового проектування організації робочих місць. Організація та раціоналізація трудових процесів і робочих місць у

галузях економіки. Проектування прогресивних трудових процесів. Показники раціональності трудових процесів та їх специфіка.

Умови праці. Фактори, що визначають умови праці на виробництві, їх значення для здоров'я і працездатності людини. Поліпшення умов праці. Атестація персоналу і робочих місць за умовами праці. Раціоналізація режиму праці й відпочинку. Державна система охорони праці в Україні.

Суспільна й економічна ефективність заходів удосконалення організації праці.

Література [7; 15; 18; 21; 26; 33]

Тема 5. Основні принципи і галузева специфіка нормування праці

Сутність і значення нормування праці для окремих галузей економіки. Об'єкти нормування праці. Класифікація витрат робочого часу. Законодавче регулювання робочого часу й відпочинку (галузеві особливості). Типові режими праці і відпочинку. Особливості режимів роботи в галузях економіки. Сутність повного і неповного робочого дня. Змінність роботи і її особливість у галузях матеріального виробництва. Регулювання міри праці засобами нормування праці й планування виробничих завдань.

Методи вивчення ефективності використання робочого часу.

Система нормативів і норм праці. Методи нормування трудових процесів. Види нормативних матеріалів з праці. Характеристика і класифікація норм праці. Методи нормування і способи вдосконалення нормування праці в окремих галузях матеріального виробництва. Правове забезпечення нормування праці в галузях економіки.

Література [9; 12; 15; 18; 21; 27; 28; 32; 34; 38]

Тема 6. Організація оплати праці в галузях і сферах економіки*

Форми і системи заробітної плати, їх місце і роль в організації оплати праці в різних сферах і галузях економіки. Умови застосування форм заробітної плати в різних галузях економіки. Нормативно-правова база оплати праці. Єдина тарифна сітка оплати праці робітників і службовців. Специфіка оплати праці в окремих галузях промисловості. Порядок формування коштів на оплату та стимулювання праці на дільницях і у бри-

---

* У темі 6 можуть викладатись особливості оплати праці як у галузях, так і підгалузях промисловості.

годах, підрядних підрозділах. Аналіз рівня оплати праці та її зв'язок з продуктивністю.

Досвід і практика організації оплати праці в сільськогосподарських підприємствах на різних етапах їх розвитку. Форми оплати праці в колгоспах. Особливості акордно-преміальної системи оплати праці. Досвід застосування шкал прогресивно-зростаючих розцінок за продукцію. Показники результативності виробництва і його зв'язок з доходами робітників на селі. Оплата праці від валового доходу в нових умовах. Особливості організації оплати праці в умовах оренди і орендних відносин на селі (системи оплати праці за залишковим принципом “орендна плата — оплата праці”). Концепція нової моделі оплати праці в сільськогосподарських підприємствах (безтарифна система).

Особливості будівельної галузі й форми оплати праці в ній. Фактори, що впливають на формування і розмір заробітної плати в будівництві. Тарифні сітки, доплати і надбавки. Пільги і компенсації за роботу у шкідливих умовах. Організація оплати праці робітників шахтобудівельних управлінь у ринкових умовах господарювання. Особливості оплати праці на підприємствах автотранспорту. Організація оплати праці водіїв. Оплата праці працівників, зайнятих ремонтом рухомого складу, технічним обслуговуванням, і допоміжних працівників. Якість праці та критерії її оцінки. Стимулювання за кінцеві результати діяльності. Оплата праці учнів.

Особливості оплати праці працівників Збройних сил України. Сутність наказів Міністерства оборони України “Про затвердження умов оплати праці працівників (невійськовослужбовців) апарату органів військового управління та військових комісаріатів” від 28.02.2000 № 55, “Про затвердження Тимчасового Положення з бухгалтерії у Збройних силах України” від 01.03.01 № 71, “Про затвердження Положення про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовців Збройних сил України” від 05.03.01 № 75, “Про впорядкування умов оплати праці працівників бюджетних військових частин, закладів, установ та організацій Збройних сил України” від 01.03.01 № 216. Особливість оплати праці військових, які виконують миротворчу місію за кордоном.

Освіта як особлива сфера діяльності людини. Наказ Міністерства освіти і науки України “Про затвердження розмірів посадових окладів (ставок заробітної плати) працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ” від 29.03.01 № 161. Особливості оплати праці вчителів шкіл і викладачів навчальних закладів різних рівнів акредитації.

Принципи оплати праці працівників національних закладів культури (мистецьких), регламентовані наказом Міністерства культури і мистецтв України від 16.01.02 № 20. Схеми посадових окладів (ставок заробітної плати) керівних працівників, художнього, артистичного персоналу, фахівців, службовців, робітників національних закладів культури.

Діючі системи оплати праці на підприємствах торгівлі. Вплив форм власності на трудову мотивацію працівників торгівлі. Особливості оплати праці працівників приватного сектору торгівлі. Напрямки вдосконалення механізму оплати праці на підприємствах торгівлі.

Особливості оплати праці в медицині. Нормативні документи, що регламентують оплату праці в медицині: наказ Міністерства праці та соціальної політики і Міністерства охорони здоров'я України "Про внесення змін та доповнень до умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики і Міністерства охорони здоров'я України від 06.04.01 № 161/137" від 22.02.02 № 110/72; постанова КМУ від 17.11.92 № 1290; постанова КМУ "Про затвердження переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких надає право на скорочення тривалості робочого тижня" від 21.02.01 № 163.

Література [3; 5; 6; 12; 15; 18–20; 24; 34–36]

Тема 7. Оплата праці державних службовців і народних депутатів

Сутність державної служби та її роль в умовах формування ринкових відносин. Закон України "Про державну службу". Особливості оплати праці державних службовців. Основні положення Постанови Кабінету Міністрів України "Про впорядкування умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та їх виконавчих органів, органів прокуратури, судів та інших органів" від 13.12.99 № 2288. Шкала співвідношень посадових окладів керівних працівників і спеціалістів районних, у містах Києві і Севастополі державних адміністрацій до мінімальної заробітної плати. Система встановлення надбавок за ранг державним службовцям і їх розміри. Особливості оплати праці народних депутатів, їх права і привілеї згідно із Законом України "Про статус народного депутата".

Література [2; 20; 21; 24]

Тема 8. Особливості оплати праці в недержавному секторі економіки

Розвиток і специфіка нетрадиційних систем оплати праці. Особливості безтарифної системи оплати праці; принципи побудови найпоширеніших її різновидів (з використанням коефіцієнта вартості праці; експертна система оцінки результатів праці; “пайова” система оплати праці; система “плаваючих окладів” та ін.).

Специфіка оплати праці працівників комерційних банків та фінансових установ.

Особливості оплати праці працівників у посередницьких фірмах і організаціях.

Структура компенсаційних пакетів і їх зміни залежно від підвищення по службі.

Література [23; 24; 35; 36]

Тема 9. Система участі у прибутку

Прибуток як якісно однорідна категорія, результат діяльності додаткової праці. Мета систем участі працівників у прибутку. Державне регулювання і колективно-договірне регулювання системи участі у прибутку.

Визначення критеріїв розподілу прибутку в різних галузях промисловості; періодичність виплат; порядок інформування працівників про економічне та фінансове становище підприємства, фірми. Участь працівників підприємств у придбанні акцій і політика зайнятості.

Податкові пільги на продаж акцій працівникам підприємства. Зарубіжний досвід створення “довірчого фонду” і його використання. Перехід від стратегії підпорядкування та жорсткого контролю до стратегії “залучення” і партнерства.

Доходи від участі у прибутку: елемент винагороди найманих працівників, перетворення власності.

Постійна та змінна частини трудового доходу при участі у прибутку.

Система зацікавленості в ефективній діяльності підприємства, програми “колективних заощаджень”; індивідуальні ощадні фонди.

Програми надання акцій співробітникам (ПНАС). Залучення працівників до участі в управлінні фірмою. Співробітництво адміністрації з персоналом у галузі управління.

Участь працівників в акціонерному капіталі через інвестиційні колективні фонди.

Використання спеціальних рахунків на підприємствах для формування власності працівників найманої праці.

Література [15; 24; 25; 35; 36]

Тема 10. Особливості планування трудомісткості та чисельності працівників у галузях економіки

Аналіз трудомісткості. Планування трудомісткості за окремими її видами і загалом. План організаційно-технічних заходів — основа розрахунку планової трудомісткості в галузях промисловості.

Кадри підприємства і необхідність встановлення оптимальних співвідношень окремих категорій працівників.

Методи розрахунку чисельності працівників (на основі трудомісткості виробничої програми, за робочими місцями, нормами обслуговування, нормативами чисельності). Планування чисельності керівників, професіоналів, фахівців, технічних службовців (за типовими нормативами, нормами підпорядкованості, навантаження).

Особливості визначення додаткової потреби у працівниках в різних сферах економіки.

Література [11; 12; 15; 18; 19; 21; 22; 34]

Тема 11. Планування продуктивності праці

Показники рівня і динаміки продуктивності праці в галузях промисловості. Мета планування продуктивності праці та її доцільність в різних сферах діяльності людини.

Методика планування продуктивності праці за факторами її підвищення в окремих галузях.

Планування продуктивності праці на основі зниження трудомісткості продукції і поліпшення використання робочого часу в галузях промисловості.

Розробка плану продуктивності праці на підприємстві. Основні етапи планування продуктивності праці. Аналіз рівня і динаміки продуктивності праці. Визначення очікуваного рівня продуктивності праці в поточному періоді.

Література [12; 15; 18; 19; 21; 22; 34; 36]

Тема 12. Планування витрат на робочу силу в галузях економіки

Планування фонду споживання. Досягнення оптимального співвідношення фондів споживання і нагромадження.

Методика планування фонду заробітної плати за нормативами і сфери її застосування.

Детальне планування фонду заробітної плати працівників за елементами його структури в галузях промисловості.

Планування фонду заробітної плати керівників, професіоналів, фахівців, технічних службовців. Планування середньої заробітної плати і співвідношення темпів її збільшення з темпами підвищення продуктивності праці.

Аналіз витрат фонду заробітної плати в галузях економіки.

Література [12; 18; 19; 21; 26; 30; 36]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольну роботу з дисципліни “Економіка праці (галузева)” студенти оформлюють у вигляді реферату обсягом щонайменше 15 сторінок, де розкривають особливості питань економіки праці в тій чи іншій галузі.

У контрольній роботі обов’язково висвітлюють такі питання:

- місце вибраної галузі в системі галузей економіки;
- частка обсягу виробництва галузі у ВВП країни;
- структура і чисельний склад галузі;
- нормативні документи, що регламентують організацію, нормування й оплату праці;
- організація нормування праці в галузі та на підприємстві;
- основні проблеми організації і нормування праці на підприємстві;
- система оплати праці на підприємстві; система матеріального та морального стимулювання на підприємстві;
- планування продуктивності праці та зниження трудомісткості.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Предмет дисципліни “Економіка праці (галузева)”.
2. Відмінності дисциплін “Економіка праці” і “Економіка праці (галузева)”.
3. Сутність терміна “економіка держави”.
4. Умови формування національної економіки.
5. Що розуміють під економічною одиницею національної економіки?
6. Основні принципи класифікації галузей економіки України.
7. Сутність поняття “галузь”.
8. Принципи класифікації галузей економіки за кордоном.
9. Відмінності матеріальної та нематеріальної сфери виробництва.

10. Взаємозв'язок окремих частин економіки.
11. Багатоаспектність поняття “галузева структура”.
12. Основні напрямки формування ринкової економіки.
13. Види структурних співвідношень на макрорівні.
14. Основні тенденції змін макропропорцій між секторами економіки.
15. Сутність структурних зрушень в економіці України.
16. Основні напрямки сучасної структурної політики.
17. Галузеві пропорції між міжгалузевими комплексами.
18. Структурна політика України на сучасному етапі.
19. Значення і ефективність типового проектування організації робочих місць.
20. Спеціалізація і оснащення робочих місць.
21. Показники раціональності трудових процесів і їх специфіка в галузях.
22. Класифікація робочих місць.
23. Сутність понять “робоче місце” і “робоча зона”.
24. Суть і значення процесів суспільного розподілу і кооперації праці.
25. Основні напрямки організації праці на виробництві.
26. Суспільна та економічна ефективність заходів удосконалення організації праці.
27. Сутність і значення нормування праці.
28. Класифікація витрат робочого часу.
29. Проектування прогресивних трудових процесів.
30. Умови праці в різних галузях економіки.
31. Законодавче регулювання робочого часу і відпочинку (галузеві особливості).
32. Характеристика і класифікація норм праці.
33. Методи нормування і способи їх удосконалення.
34. Регулювання міри праці.
35. Вартість робочої сили і оплата праці.
36. Основні принципи організації оплати праці.
37. Функції заробітної плати в умовах ринку.
38. Методи вивчення ефективного використання робочого часу.
39. Типові режими праці й відпочинку.
40. Форми й системи заробітної плати.
41. Особливості організації оплати праці в умовах ринку.
42. Особливості оплати праці в автотранспорті.
43. Особливості оплати праці в електроенергетиці.
44. Особливості оплати праці в медицині.

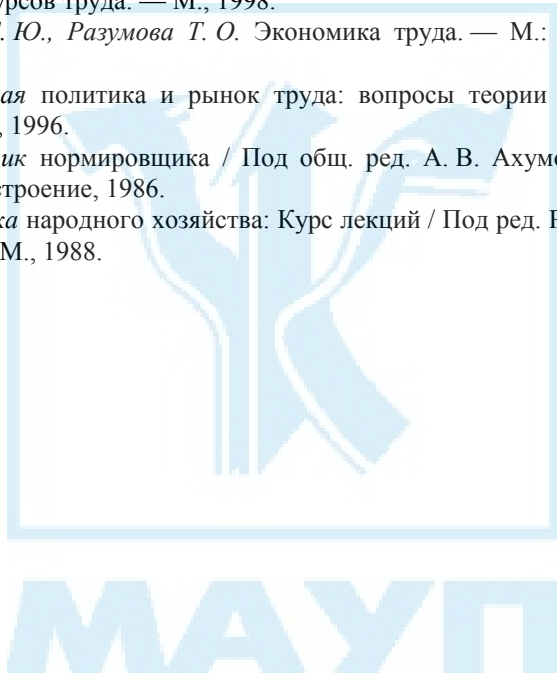
45. Особливості оплати праці в хімічній промисловості.
46. Особливості оплати праці військовослужбовців.
47. Особливості оплати праці у військових, які виконують миротворчі місії за кордоном.
48. Особливості оплати праці в гірничодобувній промисловості.
49. Особливості оплати праці у сфері освіти.
50. Особливості оплати праці у сфері культури.
51. Особливості оплати праці в будівництві.
52. Особливості оплати праці в недержавному секторі економіки.
53. Особливості оплати праці в сільськогосподарських підприємствах.
54. Методи розрахунку чисельності працівників.
55. Планування чисельності окремих категорій працівників.
56. Продуктивність праці й методи її вимірювання.
57. Основні етапи планування продуктивності праці.
58. Методика планування витрат на робочу силу в галузях економіки.
59. Аналіз витрат фонду заробітної плати в галузях економіки.
60. Основні положення Закону України “Про оплату праці”.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України “Про зайнятість населення” // Закони України. — К.: Ін-т законодавства, 1996. — Т. 1. — С. 252–268.
2. Закон України “Про державну службу” // Закони України. — К.: Ін-т законодавства, 1997. — Т. 6. — С. 5–11.
3. Закон України “Про оплату праці” // Закони України. — К.: Ін-т законодавства, 1997. — Т. 8. — С. 210–218.
4. Закон України “Про підприємства в Україні” // Закони України. — К.: Ін-т законодавства, 1996. — Т. 1. — С. 310–331.
5. Кодекс законів про працю в Україні.
6. Конвенція МОП 131 “Про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим урахуванням країн, що розвиваються” від 3 червня 1970 р.
7. Конвенція МОП 142 “Про професійну орієнтацію та професійну підготовку в галузі розвитку людських ресурсів” від 23 червня 1975 р.
8. Конвенція МОП 168 “Про сприяння зайнятості і захист від безробіття” від 21 червня 1988 р.
9. *Нормування праці* / В. М. Абрамов, В. М. Данюк, А. М. Гриценко та ін. — К.: ВІПОЛ, 1995.
10. *Акимова Н. В.* Производительность труда в промышленности: Проблема измерения и стимулирования. — К.: Наук. думка, 1991.

11. *Богатыренко З. С.* Выявление и оценка резервов роста производительности труда на промышленных предприятиях (объединениях). — М.: Экономика, 1990.
12. *Бойчак І. М., Харів П. С., Хопчак М. І.* Економіка підприємств. — Львів: Сполох, 1998.
13. *Бондарь И. К.* Производительность труда. — К.: Наук. думка, 1991.
14. *Ганслі Т.* Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки. — К.: Основи, 1995.
15. *Генкин Б. М.* Экономика и социология труда. — М.: ИНФРА-М, 1999.
16. *Гесць В.* Економіка України. Моделі реформування. Зміна структури та прогноз розвитку. — К., 1993.
17. *Дорошенко Л. С.* Система отраслей народного хозяйства. — К.: МАУП, 1997.
18. *Жуков Л. И., Погосян Г. Р.* Экономика труда. — М.: Экономика, 1991.
19. *Завельский М. Г.* Экономика и социология труда: Курс лекций. — М., 1998.
20. *Завиновская Г. Т.* Организация заработной платы в промышленности. — К.: Вища шк., 1985.
21. *Завиновська Г. Т.* Економіка праці. — К.: Вища шк., 2000.
22. *Захожай В. Б., Калина А. В.* Статистика труда и занятости. — К.: МАУП, 2000.
23. *Казановський А. В., Колот А. М.* Соціальне партнерство на ринку праці. — Краматорськ, 1995.
24. *Калина А. В.* Организация и оплата труда в условиях рынка. — К.: МАУП, 1995.
25. *Колот А. М.* Оплата праці на підприємстві: організація та вдосконалення. — К.: Праця, 1997.
26. *Лукьянченко Н. Д.* Управление трудом на промышленных предприятиях. — Донецк: Донбасс, 1996.
27. *Никтин А. В.* Сборник задач по экономике, нормированию и организации труда в промышленности. — М.: Экономика, 1990.
28. *Нормирование труда: Учебник для студ. вузов / Под ред. Б. М. Генкина.* — М.: Экономика, 1985.
29. *Общий классификатор отраслей народного хозяйства Украины (ОКОНХ)* — К., 1994.
30. *Основи ринкової економіки / За ред. В. М. Петюха.* — К.: Урожай, 1999.

31. *Панасюк Б. Я.* Економічна політика в Україні наприкінці ХХ століття. — К., 2002.
32. *Погорелов Н. Н.* Нормирование труда в промышленности. — К.: Основы, 1991.
33. *Подоровська М. М.* Організація праці. — К.: МАУП, 2001.
34. *Поляков И. А., Ремизов К. С.* Справочник экономиста по труду. — 6-е изд., перераб. и доп. — М.: Экономика, 1998.
35. *Рофе А. И., Збышко Б. Г.* Рынок труда, занятость населения, экономика ресурсов труда. — М., 1998.
36. *Роцин С. Ю., Разумова Т. О.* Экономика труда. — М.: Инфра-М, 2000.
37. *Социальная политика и рынок труда: вопросы теории и практики.* — М., 1996.
38. *Справочник нормировщика / Под общ. ред. А. В. Ахумова.* — Л.: Машиностроение, 1986.
39. *Экономика народного хозяйства: Курс лекций / Под ред. Р. П. Алексеева.* — М., 1988.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Економіка праці (галузева)”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Економіка праці (галузева)”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Питання для самоконтролю	11
Список рекомендованої літератури	13

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерне верстання

Н. В. Медведєва
І. В. Хронюк
Т. Г. Замура

МАУП

Зам. № ВКЦ-1499

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП